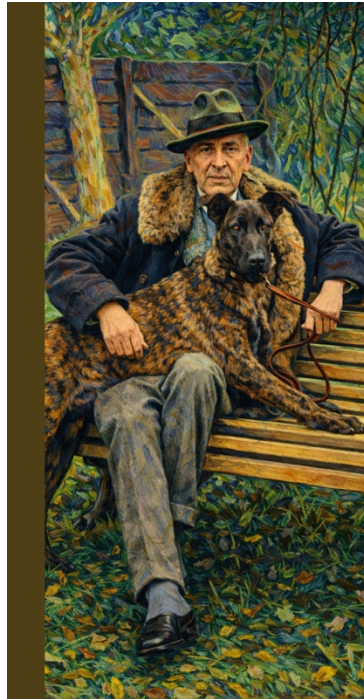

Bijlage bij het hoorcollege *De wereld van Louis Couperus*

DE WERELD VAN LOUIS COUPERUS

EEN HOORCOLLEGE OVER ZIJN
LEVEN, WERK EN WERELD

door Jaap Goedegebuure

Inhoudsopgave

[Jaap Goedegebuure](#)
[Bob Kommer Studio's](#)

Inhoud hoorcollege

- C1. Inleiding op de wereld van Louis Couperus
- C2. De Haagse society
- C3. Het noodlot
- C4. Spirituele heroriëntaties
- C5. Rein Leven versus Lust en Lijden
- C6. Nederlands-Indië
- C7. Oriëntalisme
- C8. Couperus, wereldburger

[Korte biografie Louis Couperus](#)
[Bibliografie](#)
[Aanbevolen Literatuur](#)

[Colofon](#)

Jaap Goedegebuure

Jaap Goedegebuure is neerlandicus, literatuurcriticus en emeritus-hoogleraar Nederlandse letterkunde. Hij studeerde Nederlandse taal- en letterkunde aan de Universiteit Leiden en algemene literatuurwetenschap aan de Universiteit Utrecht. Hij promoveerde in 1981 in Leiden bij H.A. Gomperts op het werk van de dichter Hendrik Marsman met het proefschrift *Op zoek naar een bezield verband*. Van 1981 tot 1998 was hij literatuurcriticus bij het opinieweekblad *Haagse Post*, later *HP/De Tijd*, totdat hij werd opgevolgd door columnist Max Pam. Goedegebuure was van 1986 tot 2005 hoogleraar aan de Universiteit van Tilburg. Daarnaast gaf hij van 2003 tot 2006 colleges aan de Radboud Universiteit te Nijmegen als bijzonder hoogleraar monumentaal literair erfgoed. In 2005 volgde hij Ton Anbeek op als hoogleraar moderne Nederlandse letterkunde aan de

Universiteit Leiden. In 2012 ging hij met emeritaat. Hij toont zich een bewonderaar van het werk van onder anderen Gerard Reve, W.F. Hermans, Hugo Claus, Menno ter Braak, Frans Kellendonk en E. du Perron. Hij is auteur van diverse boeken voor een breed publiek. Zijn meest recente publicatie is *Sympathie voor de duivel, over de verbeelding van het kwaad in het werk van Nederlandse en Vlaamse schrijvers*.

Bij Home Academy verschenen eerder van hem de hoorcolleges [Het kwaad](#), [WOII in de Nederlandstalige literatuur](#), [De autobiografie door de eeuwen heen](#) en [Franz Kafka](#).

© Foto spreker Koos Breukel

Opgenomen i.s.m. Bob Kommer Studio's

Bob Kommer Studio's, opgericht in 1952, is één van de oudste geluidsstudio's van Nederland. Naast het verzorgen van geluid voor diverse natuur- en animatiefilms, doet Bob Kommer Studio's al meer dan 20 jaar het 6-kanaals surround geluid van Omniversum en andere IMAX-theaters in Europa. De studio wordt ook gebruikt voor o.a. het inspreken van luisterboeken en het opnemen van hoorcolleges.

Kijk voor meer informatie op www.bobkommer.com

Korte biografie Louis Couperus

Louis Marie Anne Couperus (1863 - 1923) werd geboren op 10 juni 1863 in Den Haag als jongste zoon in een welgesteld koloniaal gezin. Zijn vroege jeugd bracht hij gedeeltelijk door in Nederlands-Indië, waar zijn vader gouverneur was. Die ervaring zou zijn werk blijvend kleuren. Na terugkeer in Nederland verliet hij vroegtijdig de HBS en stapte over naar de lerarenopleiding Nederlands voor Middelbaar Onderwijs.

Hij begon al op jonge leeftijd met schrijven, vooral poëzie, maar legde zich al snel toe op het schrijven van proza. De grote doorbraak kwam in 1888 met zijn debuutroman *Eline Vere*, een meesterlijk portret van een gevoelige, nerveuze jonge vrouw die bezwijkt onder de druk van de Haagse bourgeoisie. Het boek vestigde zijn naam onmiddellijk. In de jaren daarna volgden romans als *Noodlot* (1890) en de vierdelige cyclus *De boeken der kleine zielen* (1901–1903), diepgaande studies van het burgerlijke leven en de erfelijkheid als lot.

Zijn magnum opus *De stille kracht* (1900) speelt zich af in het koloniale Indië en verkent de sluimerende, ondoorgrondelijke kracht van de inheemse cultuur tegenover het machteloze koloniale gezag. Een boek dat nu nog actueel voelt. Hij schreef ook historische romans die zich afspelen in de

antieke oudheid, zoals *Psyche* en de cyclus rond keizer Elagabalus. Zijn proza is beeldend en doordrongen van melancholie.

In zijn persoonlijk leven was Couperus getrouwd met zijn nichtje Elisabeth, maar zijn homoseksualiteit, zorgvuldig verhuuld, schemerde door in zijn werk. Hij overleed op 16 juli 1923 in De Steeg. Zijn nalatenschap omvat ruim dertig romans en geldt als een hoogtepunt van het Nederlands literair naturalisme en symbolisme.

Bibliografie

Tussen 1987 en 1996 verscheen bij uitgeverij Veen een uitgave van de *Volledige Werken Louis Couperus* in 50 delen, gebaseerd op de actueelste editietechniek en onder auspiciën van het Bureau Basisvoorziening Tekstedities der Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, vanaf 1993 onder auspiciën van de Afdeling Neerlandica van het Constantijn Huygens Instituut der Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. Deze wetenschappelijk verantwoorde, tekstkritische leesuitgave geldt sinds haar verschijnen als de standaardeditie van Couperus' werk.

In 2006 verscheen bij Overamstel Uitgevers een luxe cassette van de grootste werken van Louis Couperus: *Eline Vere*, *Noodlot Extase*, *De koningsromans* (Majesteit, Wereldvrede en Hoge troeven), *Metamorfose*, *Psyche/fidessa*, *Langs lijnen van geleidelijkheid*, *De stille kracht*, *De boeken der kleine zielen*, *Van oude mensen, de dingen die voorbij gaan*.

Daarnaast zijn er een aantal afzonderlijk gepubliceerde herdrukken van zijn romans. De roman *Van oude mensen, de dingen die voorbijgaan* is in 2013 hertaald door Michelle van Dijk.

De *Volledige Werken Louis Couperus* bestaat uit de volgende delen:

1. *Een lent van vaerzen* (1988)
2. *Orchideeën. Een bundel poëzie en proza* (1989)
3. *Eline Vere. Een Haagsche roman* (1987)
4. *Noodlot* (1990)
5. *Extaze. Een boek van geluk* (1990)
6. *Eene illusie* (1988)
7. *Majesteit* (1991)
8. *Reis-impressies* (1988)
9. *Wereldvrede* (1991)
10. *Williswinde* (1990)
11. *Hooge troeven* (1991)
12. *De verzoeking van den H. Antonius* (1992)
13. *Metamorfoze* (1988)
14. *Psyche* (1992)
15. *Fidessa* (1992)
16. *Langs lijnen van geleidelijkheid* (1989)
17. *De stille kracht* (1989)
18. *Babel* (1993)
19. *De boeken der kleine zielen. I en II* (1991)
20. *De boeken der kleine zielen. III en IV* (1991)
21. *Over lichtende drempels* (1993)
22. *God en goden* (1989)
23. *Dionyzos* (1988)
24. *De berg van licht* (1993)
25. *Van oude mensen, de dingen, die voorbij gaan...* (1988)
26. *Aan den weg der vreugde* (1989)

27. *Van en over mijzelf en anderen* (1989)
28. *Antieke verhalen. Van goden en keizers, van dichters en hetaeren* (1993)
29. *Korte arabesken* (1990)
30. *Antiek toerisme. Roman uit Oud-Egypte* (1987)
31. *De zwaluwen neêr gestreken...* (1993)
32. *Schimmen van schoonheid* (1991)
33. *Uit blanke steden onder blauwe lucht* (1994)
34. *Herakles* (1994)
35. *Van en over alles en iedereen* (1990)
36. *De ongelukkige* (1994)
37. *De komedianten* (1992)
38. *Legende, mythe en fantasie* (1994)
39. *De verliefde ezel* (1994)
40. *De ode* (1990)
41. *Xerxes, of De hoogmoed* (1993)
42. *Iskander. De roman van Alexander den Grootte* (1995)
43. *Met Louis Couperus in Afrika* (1995)
44. *Het zwevende schaakbord* (1994)
45. *Oostwaarts* (1992)
46. *Proza. Eerste bundel* (1995)
47. *Het snoer der ontferming. Japansche legenden* (1995)
48. *Nippon* (1992)
49. *Ongebundeld werk* (1996)
50. *Ongepubliceerd werk* (1996)

Zie voor meer biografische en bibliografische informatie de [Louis Couperus website van Wikipedia](#)

Aanbevolen literatuur

Frédéric Bastet, *Louis Couperus; een biografie*, Amsterdam 1987

Raymon van Gemeren, *Louis Couperus; een leven*, Amsterdam 2016

Jaap Goedegebuure, *Decadentie en literatuur*, Amsterdam 1987

Jaap Goedegebuure, *Sympathie voor de duivel; de verbeelding van het kwaad in het werk van Nederlandse en Vlaamse schrijvers*, Haarlem 2025

Bas Heijne, *Angst en schoonheid; Louis Couperus, de mystiek der zichtbare dingen*, Amsterdam 2013

Caroline de Westenholz, *Louis Couperus; een verwende vagebond*, Amsterdam 2023

Overige informatie over Louis Couperus

Website van het Louis Couperus Genootschap: <https://louiscouperus.nl>

Colofon

Home Academy geeft hoorcolleges uit voor thuis en onderweg. Direct te downloaden of onbeperkt te beluisteren in de Home Academy Club. Interessante onderwerpen, van geschiedenis tot natuurwetenschappen, voorgedragen door boeiende sprekers. Zo kan je kennis opdoen in de auto, in de trein, op de fiets of thuis op de bank. Download de Home Academy app voor het beluisteren van onze hoorcolleges op een mobiel of tablet.

Kijk verder op www.home-academy.nl

Uitgave Home Academy Publishers
Middelblok 81
2831 BK Gouderak
Tel: 0182 – 370001
E-mail: info@home-academy.nl

Opname Bob Kommer (Den Haag, januari 2026)
Stem Inleiding F.C. van Nispen tot Sevenaer
Mastering Frits de Bruijn
Vormgeving Floor Plikaar

© Hoorcollege Copyright 2026 Home Academy Publishers B.V.
ISBN 978 90 8530 294 0
NUR 321, 77, 78

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, uitgeleend, verhuurd, uitgezonden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door (foto)kopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaand schriftelijk toestemming van de uitgever.